

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24Co/3/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8712207148
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8712207148.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členiek senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Moniky Tobiašovej, v spore žalobcu N. I. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., D. XXXX/XX, právne zastúpeného Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Poprad, Nám. sv. Egídia 93, proti žalovaným: 1/ Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom Bratislava, Dostojevského rad 4, 2/ D. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., C. XXXX/XX, o poistné plnenie s prísl., o odvolaní žalovaného v 1. rade proti rozsudku Okresného súdu Poprad č. k.: 20C/89/2012-240 zo dňa 10.03.2017, takto

rozhodol:

- I. Mení rozsudok vo vyhovujúcom výroku tak, že žalobu voči žalovanému v 1. rade zamietá.
- II. Žalovanému v 1. rade vo vzťahu k žalobcovi nepriznáva náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa uplatnenou žalobou domáha náhrady bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia s súvislosťou s poškodením zdravia, ktoré utrpel pri dopravnej nehode.

2. Okresný súd Poprad ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd“) rozhodol, že cit.:

„Žalovaní v 1. a 2. rade sú p o v i n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 82.025 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne od 24.4.2012 do zaplatenia a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaní v 1/ a 2/ rade s ú p o v i n í spoločne a nerozdielne zaplatiť na účet Okresného súdu Poprad súdny poplatok vo výške 4.921,50 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobca má právo na náhradu trov konania v celom rozsahu.“

3. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že skutkovo mal za preukázané, že dňa 05.08.1995 asi o 14.55 hod. došlo k dopravnej nehode, pri ktorej žalovaný v 2/ rade viedol osobné motorové vozidlo zn. Q. G., J.: C. XX-XX po ceste č. I/XX, smerom od obce N. na obec R., pričom v km 614,7 predchádzal pred ním idúcu kolónu motorových vozidiel v dôsledku čoho prešiel na ľavú polovicu vozovky v smere svojej jazdy, kde sa čelne zrazil s protiidúcim osobným motorovým vozidlom zn. C. XXX, J.: OF MA XXX, ktorého vodič - žalobca utrpel zlomeninu panvy v centrálnej oblasti, trieštivú zlomeninu 2.-5. záprstnej kosti pravej nohy a ďalšie zranenia s liečením a práceneschopnosťou v trvaní najmenej 5 mesiacov. Rozsudkom Okresného súdu Poprad zo dňa 18.6.1998 bol žalovaný v 2/ rade uznaný vinným trestným činom ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona účinného do 31.12.2005, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 9 mesiacov s podmieneným odkladom výkonu trestu na skúšobnú dobu 18 mesiacov, ďalej trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel na dobu

18 mesiacov. Poškodení boli so svojim nárokom podľa § 229 ods. 1 Tr. poriadku účinného do 31.12.2005 odkázaní so svojim nárokom na náhradu škody na konanie vo veciach občianskoprávných. Uznesením Krajského súdu Prešov zo dňa 14.1.1999 bolo odvolanie žalovaného v 2/ rade podľa § 256 Tr. poriadku účinného do 31.12.2005 zamietnuté. Zo znaleckého posudku I.. H. W. č. XX/XXXX súd zistil, že znalec konštatoval, že žalobca pri dopravnej nehode utrpel a/ zlomeninu panvičky panvovej kosti vpravo s posunom kostených úlomkov - tzv. centrálna luxácia bedrového kĺbu vpravo s poškodením pravej driekovo-krížovej nervovej pletene - toto zranenie bolo ohodnotené ako ťažké s trvalými následkami, b/ zlomeninu II., III., IV. A V. predpriehlavkovej kosti pravej nohy s posunom kostených úlomkov - toto zranenie bolo ohodnotené ako ľahké s možnosťou trvalých následkov, c/ viacpočetné pomliaždenie tváre - toto zranenie bolo ohodnotené ako ľahké bez trvalých následkov, d/ pomliaždenie stehna - toto zranenie bolo ohodnotené ako ľahké bez trvalých následkov. Posudzované zranenia je v súlade s mechanizmom popísaným v materiáloch popisujúcich priebeh dopravnej nehody. Pred dopravnou nehodou bol žalobca fyzicky a psychicky zdravý, v primeranej kondícii a netrpel ochorením, ktoré by mohlo priebeh liečby modifikovať. Liečba prebiehala obvyklým, korektným a štandardným spôsobom. Spôsobené zranenia zanechali na zdravotnom stave žalobcu trvalé následky, a to: skrátenie pravej dolnej končatiny o 30mm dĺžky s obmedzením rozsahu pohyblivosti pravého bedrového kĺbu stredne ťažkého stupňa, obmedzenie rozsahu pohyblivosti ľavého bedrového kĺbu ľahkého stupňa, obmedzenie rozsahu pohyblivosti driekovej oblasti chrbtice stredne ťažkého stupňa, obrnu sedacieho nervu stredne ťažkého stupňa vpravo s atrofiou svalstva pravej dolnej končatiny ľahkého stupňa, obmedzenie rozsahu pohyblivosti pravého kolena ľahkého stupňa, poúrazovú priečne plochú nohu vpravo a rekurentnú depresívnu poruchu stredného až ťažkého stupňa. Na otázku, či operácia dňa 7.1.2011, teda náhrada pravého bedrového kĺbu (totálna endoprotéza), súvisí s následkami dopravnej nehody a či po uvedenej operácii došlo k zlepšeniu pohyblivosti pravej dolnej končatiny žalobcu znalec odpovedal tak, že je nepochybné, že ťažká artróza pravého bedrového kĺbu, ktoré si vynútila dňa 7.1.2011 operáciu je priamym následkom zranení utrpenej pri dopravnej nehode. Bodové ohodnotenie náhrady za bolesť podľa zákona č. 437/2004 Z.z. vykonal znalec tak, že položku XXXc ohodnotil opätovne počtom 390 bodov. Sťaženie bodového ohodnotenia znalec podľa vyhl. č. 32/1965 Zb. ohodnotil na celkom 3750 bodov (položka XXXb - skrátenie pravej dolnej končatiny o 30mm, položka XXXb - obmedzenie pohyblivosti pravého bedrového kĺbu stredne ťažkého stupňa, položka XXXa - obmedzenie pohyblivosti ľavého bedrového kĺbu ľahkého stupňa, položka XXXc - obmedzenie pohyblivosti driekovej oblasti chrbtice stredne ťažkého stupňa, položka XXX - obrna sedacieho nervu vpravo stredne ťažkého stupňa, položka XXX - atrofia svalstva pravej dolnej končatiny ľahkého stupňa, položka XXXa - obmedzenie pohyblivosti pravého kolena ľahkého stupňa, položka XXX - poúrazová priečne plochá noha vpravo, položka XXX - rekurentná depresívna porucha stredného až ťažkého stupňa). V zmysle zákona č. 437/2004 Z.z. znalec ohodnotil sťaženie spoločenského uplatnenia hodnotou 5500 bodov (položka XXXb - skrátenie pravej dolnej končatiny o 30mm, položka XXXb - obmedzenie pohyblivosti pravého bedrového kĺbu stredne ťažkého stupňa, položka XXXa - obmedzenie pohyblivosti ľavého bedrového kĺbu ľahkého stupňa, položka XXXc - obmedzenie pohyblivosti driekovej oblasti chrbtice stredne ťažkého stupňa, položka XXX - obrna sedacieho nervu vpravo stredne ťažkého stupňa, položka XXXa - atrofia svalstva pravej dolnej končatiny ľahkého stupňa, položka XXXa - obmedzenie pohyblivosti pravého kolena ľahkého stupňa, položka XXX - poúrazová priečne plochá noha vpravo, položka XXX - rekurentná depresívna porucha stredného až ťažkého stupňa). Nakoľko zdravotný stav má tendenciu sa zhoršovať, znalec nezodpovedal otázku či prípadné zhoršenie zdravotného stavu je dôsledkom neustálenia či dlhodobo nepriaznivého stavu. Nemožno ani určiť okamih ustálenia zdravotného stavu, nakoľko sa jedná o dynamický proces. Zo znaleckého posudku I.. M. Q., PhD., č. 11/2014 súd zistil, že znalec opätovne konštatoval, že operácia - náhrada bedrového kĺbu totálnou endoprotézou v roku 2011 súvisí s následkami dopravnej nehody. K ustáleniu zdravotného stavu po operácii došlo cca rok po jej výkone v roku 2012. Čo sa týka bodového ohodnotenia náhrady za bolesť, tak položku XXXc - náhradu pravého bedrového kĺbu totálnou endoprotézou podľa vyhl. č. 32/1965 Zb. ohodnotil znalec počtom 390 bodov, pričom sa jedná o hodnotu po zvýšení o polovicu (260 bodov + 50%). Bodové ohodnotenie náhrady za bolesť podľa zákona č. 437/2004 Z.z. vykonal znalec tak, že položku XXXc ohodnotil opätovne počtom 390 bodov. Sťaženie spoločenského uplatnenia znalec ohodnotil v zmysle vhl. 32/1965 Zb. počtom 3 375 bodov a v zmysle zákona č. 437/2004 Z. z. počtom 4 960 bodov. Hodnotil zhodné položky ako znalec I.. W.. Pre účely bodového ohodnotenia položky č. XXX resp. XXX - vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov bola prizvaná ako znalec konzultant I.. G. F., znalkyňa z odvetvia psychiatria, ktorá v zmysle zákona č. 437/2004 Z.z. položku ohodnotila počtom 780 bodov (položka č. XXX) a v zmysle vyhl. č. 32/1965 Zb. počtom 600 bodov (položka č. XXX).

4. Na zistený skutkový stav prijal právny záver, podľa ktorého námietka nedostatku pasívnej legitímácie žalovaného v 1/ rade je nedôvodná s poukazom na uznesenie krajského súdu, ktorý sa v plnom rozsahu stotožnil so záverom súdu o existencii pasívnej legitímácie žalovaného 1/ a ktorého právnym názorom je súd prvého stupňa viazaný. V intenciách zrušujúceho uznesenia sa súd zaoberal námietkou premlčania vznesenou žalovaným 1/ a to vo vzťahu k časti nároku na sťaženie spoločenského Dominantným poškodením zdravia u žalobcu je poškodenie bedrového kĺbu v dôsledku dopravnej nehody, ktoré vyústilo až do potreby výmeny kĺbu, ku ktorej došlo v januári 2011. Žalovaný 1/ tvrdí, že žalobca sa dozvedel o škode vydaním znaleckých posudkov zo dňa 22.02.2007, resp. zo dňa 25.07.2008, teda vzhľadom na deň podania žaloby na súde malo dôjsť k uplynutiu subjektívnej premlčacej lehoty podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd však pri posudzovaní plynutia premlčacích lehôt nevychádzal len z týchto lekárskeho posudkov z roku 2007 a 2008, ale vychádzal najmä z neskorších posudkov a to posudku znalca I.. Q., C.. č.XX/XXXX a posudku I.. W. č. XX/XXXX a taktiež z jednoznačného vyjadrenia znalca I.. Q., C.., že rozhodujúcim je okamih, kedy došlo k dlhodobému stabilizovaniu zdravotného stavu v oblasti dominujúceho poškodenia bedrového kĺbu, teda približne 1 rok po výmene kĺbu. Z tohto dôvodu boli v neskorších posudkoch (po výmere kĺbu) hodnotené položky XXXb, XXXb, XXXc, XXX, XXX, pretože nebolo možné ich hodnotiť skôr. Aj v zmysle ustálenej judikatúry slovenských súdov zmeny v zdravotnom stave poškodeného je možné zistiť, ak je možné považovať zdravotný stav poškodeného za ustálený, teda v dobe, kedy je možné vykonať jeho posúdenie. Sťaženie spoločenského uplatnenia teda vzniká až v tejto dobe a až vtedy sa poškodený skutočne dozvedel o (ďalšej) vzniknutej škode. Rovnako tak podľa vyjadrenia znalca k dlhodobému stabilizovaniu zdravotného stavu v oblasti dominujúceho poškodenia bedrového kĺbu došlo u žalobcu približne 1 rok po operácii - endoprotéze. Preto z dôvodu predpokladu stabilizácie zdravotného stavu odporúča hodnotiť sťaženie spoločenského uplatnenia u žalobcu najskôr 1 rok po operácii. U žalobcu až do výmeny kĺbu neustále dochádzalo k zhoršovaniu vzniknutých následkov poškodenia bedrového kĺbu, ku ktorému došlo v súvislosti s dopravnou nehodou a ktoré je dominantným poškodením zdravia u žalobcu. Toto zhoršovanie následkov vyústilo až do výmeny kĺbu. K dlhodobému stabilizovaniu zdravotného stavu žalobcu v oblasti dominujúceho poškodenia bedrového kĺbu došlo teda u žalobcu približne 1 rok po operácii - endoprotéze, ktorej sa žalobca podrobil v januári 2011. Z uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že žaloba podaná dňa 16.05.2012 nebola podaná po uplynutí subjektívnej premlčacej lehoty, nakoľko celkové vyhodnotenie poškodenia zdravia žalobcu v dôsledku dopravnej nehody bolo možné vykonať najskôr rok od operácie, ktorou došlo k výmene kĺbu za endoprotézu. Súd preto ustálil, že žalobca si svoj nárok uplatnil riadne a včas. Pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku. Niet dôvod pochybovať, že lekársky posudok zväžil závažnosť poškodenia zdravia žalobcu v jeho konkrétnom prípade, a to aj s ohľadom na ďalší priebeh tak, ako to vyplýva zo zásad pre bodovanie, ktoré je prílohou vyhlášky. K tomuto posúdeniu došlo v odbornom lekárskom procese, o ktorom súd nemá dôvod pochybovať. Niet pochyb o tom, že v dôsledku poškodenia zdravia došlo k obmedzeniu schopností žalobcu a sťaženiu jeho spoločenského uplatnenia. Zistené okolnosti zakladajú posudzovanie prípadu žalobcu ako prípadu hodného osobitného zreteľa. Žalovaný 1/ tvrdil, že k poškodeniu zdravia žalobcu došlo pri dopravnej nehode dňa 5.8.1995, teda ešte za účinnosti vyhlášky č. 32/1965 Zb. Pokiaľ - aj s poukazom na argumentáciu žalobcu - by došlo k zhoršeniu zdravotného stavu za účinnosti zákona č. 437/2004 Z.z., tak by bolo možné aplikovať túto právnu normu, ale len čo sa týka výšky škody. Je zrejme, že žalobca síce utrpel závažné poranenia v dôsledku dopravnej nehody, ku ktorej došlo za účinnosti skoršieho predpisu, avšak v predmetnej veci ide o náhradu škody na zdraví žalobcu vo forme sťaženia spoločenského uplatnenia, ku ktorému došlo až operáciou bedrového kĺbu a jeho úplnou výmenou za endoprotézu, teda ku ktorému došlo jednoznačne za účinnosti zákona č. 437/2004 Z.z. Ide o odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia, ktoré nastalo v inom čase ako samotná dopravná nehoda. Posúdiť zdravotný stav pre potreby odškodnenia sťaženia spoločenského uplatnenia žalobcu bolo možné až vtedy, keď bol ustálený. Sťaženie spoločenského uplatnenia preto vzniká až v tejto dobe. Teda v danom prípade na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia je treba aplikovať právny predpis účinný v čase, keď vznikol nárok na túto náhradu. Nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v súvislosti operáciou bedrového kĺbu nevznikol za účinnosti vyhlášky, ale vznikol nesporne až za účinnosti zákona č. 437/2004 Z.z. V konaní bolo preukázané poškodenie zdravia žalobcu, ktorý utrpel rôznorodé rozsiahle a progredujúce poranenia, a to poškodenia jednotlivých tkanív a orgánov tela, ktoré odborné vyšetrenia a odborní lekári dali do priamej príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou spôsobenou odporcom v 2/ rade. Niektoré poškodenia zdravia sa u navrhovateľa prejavovali ihneď po úraze, iné až v priebehu niekoľkých mesiacov či rokov, avšak opakovane bola konštatovaná priama príčinná súvislosť sú úrazom. Žalobca

utrpel úraz vo veku XX rokov, čo malo veľký vplyv na jeho ďalší život, životné ciele, prejavilo sa to v ďalšom zamestnaní. Výrazným spôsobom úraz zasiahol aj do jeho ekonomickej nezávislosti, úraz ho vyradil z jednotlivých aktivít, ktorým sa venoval. Nepriaznivo pôsobil na psychiku žalobcu a jeho život bol v plnej miere zmenený. Vzhľadom na rozsah obmedzení možno očakávať zhoršovanie následkov úrazu. Napriek tomu, že príjmy, či predpokladané príjmy žalobcu sa znížili, a to podstatne, nevyhnutné výdavky spojené s invaliditou žalobcu sa naopak zvýšili. Jeho možnosť uplatniť sa na trhu práce, sa podstatným spôsobom zúžila, ba až úplne vylúčila. Je nepochybné, že zdravotné obmedzenia žalobcu sú natoľko rozsiahle a ovplyvňujú celkový život žalobcu dlhodobo a nemožno očakávať zlepšenie jeho celkovej situácie. Súčasný zdravotný stav je taký, že žalobcu sa trvalej pozornosti okolia nevyhne, s čím sa musí v podstate už od vzniku úrazu vyrovnávať. Súd vzhľadom na uvedené ustálil, že žalobcovi patrí náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia tak, ako vyplynula zo znaleckého posudku I.. Q., teda ohodnotená počtom bodov XXXX. Znalec svoje stanovisko prezentoval podstatne prehľadnejšie a bez zásadných výhrad účastníkov. Nárok súd žalobcovi priznal s prihliadnutím na hodnoty bodového ohodnotenia tak, že navrhovateľovi priznal nárok na úhradu sumy 44.141,- eur, pričom uvedená suma sa skladá zo sumy 5.998,- eur (bolestné 390 bodov x 15,38 eur) a sťaženie spoločenského uplatnenia sumou 38.143,- eur (2.480 bodov základného bodového ohodnotenia x 15,38 eur). Súčet nároku z titulu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia predstavuje sumu 44.141,- eur. Čo sa týka uplatneného nároku na zvýšenie bodového ohodnotenia a priznanie zodpovedajúcej náhrady, v tomto smere súd návrhu taktiež v celom rozsahu vyhovel, nakoľko uplatnenú náhradu považuje za primeranú. Z uvedeného dôvodu súd priznal žalobcovi nárok na úhradu sumy 38.143,- eur z titulu zvýšenia bodového ohodnotenia sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle záverov znalcov.

5. Aplikoval ustanovenia § 11 zák. č. 437/2004 Z.z., § 1, 2, 4, 9 vyhlášky č. 32/1965 Zb., § 415, § 420, § 444 OZ, § 3, ods. 1,2, § 7 zákona č. 315/1996 Z.z.

6. O trovách konania rozhodol s poukazom na ustanovenie § 255 CSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania.

7. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný v 1. rade. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je nesprávne, nakoľko tento sa nesprávne vysporiadal s pasívnou legitimáciou žalovaného v 1. rade, ako aj so vznesenou námietkou premlčania. O výške náhrady rozhodol nesprávne zmätočne a bez náležitého zdôvodnenia rozhodol o priznanom úroku z omeškania. Súd prvej inštancie vo svojom rozsudku poukazuje nato, že sa nezaoberal rozsiahlou argumentáciou žalovaného vl. rade v smere nesprávneho právneho posúdenia pasívnej legitimácie na jeho strane pre toto konanie, a to s poukazom na uznesenie Krajského súdu Prešov, v zmysle ktorého je zrejme, že aj keď uplatnené nároky vznikli zo zákonného poistenia, ale ide o nároky, ktoré vznikli po 1.1.2002, a preto nie je možné mať zato, že v zmysle ust. §28 ods.3 zákona č. 381/2001 Z. z, prešli na Slovenskú kanceláriu poisťovateľov. Žalovaný vl. rade je právnym nástupcom Slovenskej poisťovne a.s. a navyše plnil ako nástupca žalobcovi časť nárokov. Takýto právny názor prezentovaný oboma súdmi, nielen že popiera základné právne princípy, ale je zároveň v rozpore s platnou právnou úpravou a tiež v rozpore s ustálenou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (rozsudok 3Cdo 69/20071 a preto sú predmetné rozhodnutia nesprávne, ktoré navyše navodili neakceptovateľný stav právnej neistoty. V súdnej veci niet pochýb o tom, že dňa 5.8.1995 došlo ku dopravnej nehode a to prevádzkou motorového vozidla D. C. XX-XX vedeného žalovaným v 2. rade, teda v čase kedy žiadne povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v Slovenskej republike neexistovalo, a preto ani právna úprava nepoznala termín povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a teda tvrdenie žalobcu o tom, že predmetné motorové vozidlo bolo povinne zmluvne poistené je absolútne nepravdivé. V zmysle platnej právnej úpravy takto bolo zrejme, že sa jednalo o taký druh poistenia, ktorý nevznikal na základe poistnej zmluvy, ale vznikol na základe právneho predpisu bez potreby dojednať poistnú zmluvu a trval počas celej doby prevádzkovania motorového vozidla na pozemných komunikáciách. Preto vinník dopravnej nehody nemohol mať uzavretú poistnú zmluvu u žalovaného v 1. rade. Vinník dopravnej nehody bol zo zákona poistený pre prípad vzniku škody spôsobenej prevádzkou predmetného motorového vozidla, čo má následne podstatný význam pre posudzovanie pasívnej legitimácie žalovaného v 1. rade. Prechod práv a záväzkov vzniknutých zo zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je upravený v zmysle prechodných ustanovení, a to v §28 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu lak, že právne vzťahy vzniknuté zo zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla do 31.decembra 2001 sa spravujú podľa doterajších právnych predpisov t.j, vyhlášky č. 423/1991 Z. z.

Zákon má na mysli najmä škodové udalosti, ktoré vznikli pred 31.12.2001, avšak nároky z nich budú uplatnené až po 1.1.2002. Treba mať na zreteli, že podľa ustanovenia §28 ods. 3 zákona č. 381/2001 Z. z. práva a povinnosti Slovenskej poisťovne, a.s., vzniknuté zo zákonného poistenia prechádzajú 1. januára 2002 na Slovenskú kanceláriu poisťovateľov a tieto práva a povinnosti uplatňuje a vykonáva v mene a na účet kancelárie Slovenská poisťovňa, a.s. , pričom ale neustanovuje, že tieto práva a povinnosti majú po 1.1.2002 naďalej oba subjekty teda lak Slovenská poisťovňa, a.s. ako aj Slovenská kancelária poisťovateľov. Je zrejmé, že v danom prípade ide o prechod práv a povinností priamo zo zákona a to takého osobitného zákona č.381/2001 Z. z., aplikácia ustanovení ktorého má vo vzťahu k všeobecnej právnej úprave danej Občianskym zákonníkom prednosť. To znamená, že ustanovenie §28 ods.2 zákona o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu treba vykladať tak, že v prípade vzniku škody vzniknutej zo zákonného poistenia zodpovednosti za škodu sa uplatní ustanovenie §28 ods.3 cit. zákona a teda dňom 1.1.2002 by uvedená povinnosť prešla na Slovenskú kanceláriu poisťovateľov (ak by boli nato splnené podmienky priameho nároku poškodeného v zmysle ust. §3 ods.4, §8 a §9 ods.2 vyhl. č. 423/1991 Z. z.) a preto Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. v žiadnom prípade nemohla a nemôže byť po 1.1.2002 pasívne legitimovaná pre nároky vzniknuté zo zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Rovnako nie je možné prisvedčiť názoru, že po 1.1.2002 Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. , ktorá je právnym nástupcom Slovenskej poisťovne, a.s., plnila žalobcovi ako nástupca časť nárokov, nakoľko žalovaný v L rade v súlade s ust. §28 ods.3 zák. č. 381/2001 Z. z. vykonal povinnosť nahradiť škodu v mene a na účet Slovenskej kancelárie poisťovateľov. Súd prvej inštancie nesprávne posúdil nárok aj z hľadiska zachovania lehoty na uplatnenie práva tým, že vznesenú námietku premlčania nárokov mal za nedôvodnú. V konaní boli súdu prvého stupňa predložené posudky u sťažení spoločenského uplatnenia, z ktorých je zrejmé, že v posudku o sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 22.2.2007 bolo u žalobcu hodnotené sťaženie spoločenského uplatnenia za položku XXXb Obmedzenie pohyblivosti pravého bedrového kĺbu stredne ťažkého stupňa a za položku XXXa Obmedzenie pohyblivosti pronácie asupinácie pravej nohy ľahkého stupňa. I. v posudku o sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 25.7.2008 bolo hodnotené sťaženie spoločenského uplatnenia za položku XXXc Obmedzenie pohyblivosti pravého bedrového kĺbu vpravo ťažkého stupňa, za položku XXXb Skrátenie jednej dolnej končatiny do 4 cín, za položku XXXa Poúrazové obmedzenie hybnosti driekovej oblasti chrbtice ľahkého stupňa a za položku XXXa Obmedzenie pronácie a supinácie pravej nohy ľahkého stupňa. V tomto rozsahu odškodnenia mal žalobca vedomosť o škode už v čase vydania týchto posudkov a mohol si nárok na náhradu škody na zdraví na základe týchto posudkov uplatniť na súde. Žalobca sa o škode dozvedel vydaním posudkov zo dňa 22.2.2007 a 25.7.2008 a vtom čase mal aj vedomosť o osobe zodpovednej za škodu. Žaloba bola na súde podaná 16.5.2012, kedy márne uplynulá dvojiročná subjektívna premlčacia doba ohľadne uplatnenia nároku na náhradu škody na zdraví v rozsahu špecifikovanom práve vyvedených posudkoch o sťažení spoločenského uplatnenia. Obdobne podľa nášho názoru došlo aj k premlčaniu nároku v Časti odškodnenia za poškodenie zdravia týkajúce sa obrny sedacieho nervu vpravo hodnoteného položkou XXX, ktorý bol podľa znaleckého posudku I.. Q. uvedený už v zdravotnej dokumentácii vr. 2007 a v časti odškodnenia za poškodenie zdravia týkajúce sa poúrazovej priečnej plochy nohy vpravo hodnotenej položkou XXX, ktorá podľa znalca I.. Q. vznikla už pri samotnej dopravnej nehode v r. 1995. Súd mal teda v uvedenom rozsahu nárok žalobcu ako premlčaný zamietnuť. F. I.. Q. na pojednávaní dňa 21.1.2015 správnosť posudkov o sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 22.2.2007 a 25.7.2008 nespochybnil, keď uviedol, že z hľadiska hodnotenia G. sa odporúča hodnotiť najskôr po roku od vzniku poranenia, pretože sa predpokladá, že vtom čase môže byť zdravotný stav už stabilizovaný. Neskôr môže však dochádzať k ďalšiemu zhoršovaniu zdravotného stavu, ktoré je možné hodnotiť ako rozdiel medzi ohodnotením predchádzajúcim a neskorším. Teda konajúci súd mohol ako nepremľčané posúdiť len odškodnenie v časti, v ktorej došlo u žalobcu k zhoršeniu zdravotného stavu oproti jeho stavu už raz hodnoteného posudkami o sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 22.2.2007 a 25.7.2008/ čo však na prípad žalobcu nie je možné aplikovať nakoľko znalec z odboru zdravotníctva potvrdil, že po náhrade pravého bedrového kĺbu došlo ku zlepšeniu hybnosti. Rozsudok súdu prvej inštancie nie je správny ani čo do priznanej vršky náhrady škody na zdraví. Z rozhodnutia je zrejmá citácia ustanovenia §2, § 11 zákona č. 437/2004 Z. z. a záver o tom, že súd rozhodoval o výške nároku tak, že predmetné nároky sa riadia vyhláškou č. 32/1965 Zb. len vtedy, ak do účinnosti zákona č. 437/2004 Z. z. došlo ku škodovej udalosti ako aj ku ustáleniu zdravotného stavu poškodeného , ktoré umožňuje posúdiť a zhodnotiť sťaženie spoločenského uplatnenia. Následne pri stanovení odškodnenia za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia vychádzal z bodového hodnotenia stanoveného podľa zákona č. 437/2004 Z. z. a následne zvýšil bodové hodnotenie pre priznanie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa ustanovenia § 9 ods. 5 písm. c) zákona č. 437/2004 Z. z. K poškodeniu zdravia žalobcu došlo

pri dopravnej nehode dňa 5.8.1995, teda za účinnosti vyhlášky č. 32/1965 Zb. , pričom žalobcom uplatňované nároky súvisia s následne absolvovanou liečbou, za účinnosti zákona č. 437/2004 Z. z. Náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia je potrebné poskytnúť podľa predpisu účinného v čase, keď žalobcovi vznikol nárok na náhradu. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. na bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku úrazu a iného poškodenia na zdraví, ktoré bolo spôsobené pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa vzťahujú doterajšie predpisy. V nadväznosti na vyššie uvedené dôvody odvolania podal odvolanie aj proti výroku o zaplatení súdneho poplatku, nakoľko toto rozhodnutie je závislé od rozhodnutia súdu vo veci samej a proti výroku priznaní trov konania, ktoré súd prvej inštancie priznal žalobcovi v celom rozsahu a to jednak z dôvodu, že rozhodnutie o náhrade trov konania je závislé od rozhodnutia súdu vo veci samej, ako aj z toho dôvodu, že žalobcovi bola priznaná plná náhrada trov konania napriek tomu, že vo veci nemal plný úspech a preto bolo potrebné aplikovať ust. § 255 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku a priznať žalobcovi náhradu trov konania podľa pomeru úspechu vo veci, nakoľko žalobca sa podanou žalobou zo dňa 16.05.2012 a podaním zo dňa 9.9.2013 domáhal zaplata celkovej sumy 96 586,40 Eur, pričom jeho úspech vo veci bol čo do sumy 82 025 Eur.

8. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

9. Tunajší súd o odvolaní žalovaného v 1. rade už raz rozhodol, a to rozsudkom č. k. 24Co/127/2017 - 288 zo dňa 29.11.2018 tak, že cit.:

„I. P o t v r d z u j e rozsudok vo vyhovujúcom výroku vo vzťahu k sume 82.025 Eur a vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok a vo výroku o trovách konania.

II. M e n í rozsudok vo vyhovujúcom výroku v časti úrokov z omeškania tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania zo sumy 5.998 Eur od 10.08.2013 do zaplata vo výške 8,5 %, zo sumy 76.027 Eur vo výške 8,05 % od 19.11.2014 do zaplata v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti vo vzťahu k priznaným úrokom z omeškania m e n í rozsudok tak, že v tejto časti sa žaloba zamietá.

IV. Žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % voči žalovaným. „

10. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný v 1. rade.

11. Najvyšší súd SR ako súd dovolací (§ 35 CSP) o dovolaní žalovaného v 1. rade rozhodol uznesením sp. zn. 5Cdo/18/2020 zo dňa 31.03.2022 tak, že cit.:

„Z r u š u j e rozsudok krajského súdu

1/ vo výroku, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku týkajúcom sa žalovaného 1/ vo vzťahu k sume 82.025 Eur, povinnosti zaplatiť súdny poplatok a vo výroku o trovách konania,

2/ vo výroku, ktorým zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalovanému 1/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania zo sumy 5.998 Eur od 10.08.2013 do zaplata vo výške 8,5 %, zo sumy 76.027 Eur vo výške 8,05 % od 19.11.2014 do zaplata,

3/ vo výroku, ktorým vyslovil, že žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % voči žalovanému 1/

a vec mu v rozsahu zrušenia vracia na ďalšie konanie.

Vo zvyšnej časti rozsudok odvolacieho súdu nie je dovolaním dotknutý.“

12. Dovolací súd v odôvodnení uviedol nasledovné:

„10. V rozhodovacej praxi dovolacieho súdu bol podaný výklad ustanovenia § 28 ods. 2 zákona o PZP v rozhodnutí sp. zn. 2Cdo/202/2004 zo dňa 31.03.2005. Dovolací súd uviedol, že uvedené ustanovenie, podľa ktorého právne vzťahy vzniknuté zo zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla do 31. decembra 2001 sa spravujú podľa doterajších predpisov, je všeobecným prechodným ustanovením (obdobným početným prechodným ustanoveniam vychádzajúcim zo zásady nepravej spätnej pôsobnosti novej právnej úpravy - porovnaj napr. § 868 Obč. zákonníka) sledujúcim ochranu nadobudnutých práv a je zásadne neprípustné, aby sa podľa nových ustanovení posudzoval vznik právnych vzťahov, ktoré vznikli za platnosti doterajšieho práva. Predmetné prechodné ustanovenie teda ustanovuje, že podľa ktorého predpisu sa má posúdiť obsah právnych vzťahov (práva a povinnosti) vzniknutých zo zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla do 31. decembra 2001. Neustanovuje (a logicky ani tak robiť nemôže), aby sa prípadný prechod alebo prevod práv a povinností vzniknutých zo zákonného poistenia a účastníctvo v konaní tiež spravoval podľa doterajších predpisov. Dovolací súd v tejto veci vyslovil, že výklad presadzovaný v danej veci odvolacím súdom, (ktorý nerozhodol o zmene účastníka podľa § 92 ods. 2 O. s. p. majúc za to, že také rozhodnutie v danej veci neprichádza do úvahy, keďže predmetný právny vzťah účastníkov treba posúdiť podľa doterajších právnych predpisov, teda predpisov platných pred nadobudnutím účinnosti zákona PZP, a to včítane účastníctva v konaní) popiera zákonné účinky právnych skutočností, s ktorými právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná a tak v podstate neprípustne vylučuje účinky ďalšieho, vyššie citovaného, prechodného ustanovenia.

10.1. Vo veci sp. zn. 3Cdo/69/2007 žalobca žalobou podanou po 1.1.2002 uplatnil priamo voči Slovenskej poisťovni, a.s. právo zo zákonného poistenia zodpovednosti za škodu, ktorá mu bola pôsobená na jeho motorovom vozidle dopravnou nehodou, ku ktorej došlo 4. júla 2001. Dovolací súd vyslovil, že práva a povinnosti vzniknuté zo zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa so zreteľom na dátum vzniku škody posudzujú podľa vyhlášky č. 423/1991 Zb. (porovnaj obdobný záver zaujatý v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2MCdo/4/2007). Ak ale z právneho vzťahu zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla vznikla do 31. decembra 2001 Slovenskej poisťovni, a. s. priamo voči žalobcovi nejaká povinnosť plniť [podľa vyhlášky č. 423/1991 Zb. má poškodený nárok na plnenie zo strany poisťovne len za podmienok uvedených v § 9 ods. 2 tejto vyhlášky (viď tiež rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/38/2005)], tak dňom 1. januára 2002 uvedená povinnosť prešla na Slovenskú kanceláriu poisťovateľov. Slovenská poisťovňa, a.s. (resp. Allianz - Slovenská poisťovňa) preto už v žiadnom prípade nemohla byť od 1. januára 2002 pasívne legitimovaná. Dovolací súd zdôraznil, že ustanovenie § 28 ods. 2 zákona o PZP je všeobecným prechodným ustanovením sledujúcim ochranu nadobudnutých práv (je neprípustné, aby sa podľa nových ustanovení posudzoval vznik právnych vzťahov, ktoré vznikli za platnosti doterajšieho práva), v ktorom ide o prechod práv a povinností priamo zo zákona, a to takého (osobitného) zákona, aplikácia ustanovení ktorého má vo vzťahu k všeobecnej právnej úprave danej Občianskym zákonníkom prednosť.

10.2. Vo veci najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/151/2009 žalobkyňa žalobou, ktorú podala po 1. januári 2002, uplatnila priamo voči Slovenskej poisťovni, a. s. právo zo zákonného poistenia zodpovednosti za škodu, ktorá jej bola spôsobená dopravnou nehodou dňa 6.9.2001, pričom išlo o nároky zvýšenia základného bodového ohodnotenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia nad rámec stanovený v § 7 ods. 2 vyhlášky č. 423/1991 Zb. Aj v tomto prípade dospel dovolací súd k názoru, že dňom 1. januára 2002 povinnosť prešla na Slovenskú kanceláriu poisťovateľov a Slovenská poisťovňa, a. s. (resp. Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s.) už v žiadnom prípade nemohla byť od 1. januára 2002 pasívne legitimovaná.

11. Zákon o PZP upravuje povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej aj „poistenie zodpovednosti“) a zriadenie Slovenskej kancelárie poisťovateľov (ďalej aj „kancelária“). Zákon upravuje účel poistenia zodpovednosti z hľadiska potreby vykonania zmeny súčasného systému zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (pri ktorom sa neuzaviera poistná zmluva) na systém povinného poistenia, pri ktorom sa vyžaduje uzavretie poistnej zmluvy. Zákon priniesol v oblasti poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zmenu spočívajúcu v tom, že nahradil doterajší systém zákonného poistenia zodpovednosti spojeného so zákonom určeným poisťiteľom na systém povinného zmluvného poistenia s možnosťou poisteného vybrať si z okruhu poisťiteľov teda poisťovní, ktoré sú oprávnené

vykonávať poistenie zodpovednosti na území Slovenskej republiky na základe osobitného predpisu (zákon č. 39/2015 Z. z.).

12. Zavedením tohto systému zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zanikol doterajší systém zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Za účelom transformácie zákonného poistenia na povinné zmluvné poistenie zákon umožňoval, aby sa povinné zmluvné poistenie mohlo dojednávať ešte za existencie zákonného poistenia s tým, že práva a povinnosti z takto uzavretých zmlúv vznikli až od 1.1.2002, kedy nadobudol účinnosť tento zákon.

13. Podľa prechodných ustanovení sa právne vzťahy vzniknuté zo zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla do 31. decembra 2001 spravujú podľa doterajších právnych predpisov (teda vyhlášky č. 423/1991 Zb.) a práva a povinnosti Slovenskej poisťovne, a. s., vzniknuté zo zákonného poistenia prechádzajú 1. januára 2002 na Slovenskú kanceláriu poisťovateľov. Tieto práva a povinnosti uplatňuje a vykonáva v mene a na účet kancelárie Slovenská poisťovňa, a. s. (teraz Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s.), ktorá predtým vykonávala systém zákonného poistenia. Inak povedané škody z bývalého systému zákonného poistenia vybavuje v mene a na účet kancelárie Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s.

14. Podľa predchádzajúcej právnej úpravy bol jediný poisťiteľ zodpovednosti Slovenská poisťovňa, a. s., bolo preto potrebné vyriešiť aj jeho právne postavenie v rámci novo založeného systému poistenia. Podľa § 28 ods. 3 zákona o PZP do dovtedajšieho monopolného postavenia Slovenskej poisťovne, a. s. vstúpil nový subjekt, a to Slovenská kancelária poisťovateľov, ktorá je právnickou osobou s predmetom činnosti osobitne zameranou na plnenie úloh stanovených v rámci nového systému poistenia (§ 20 zákon o PZP). To, že kancelária je subjektom, ktorý vstúpil do všetkých práv a povinností vyplývajúcich zo starých poisťných vzťahov vyplýva aj z technicko-organizačnej úpravy (§ 28 ods. 4 a 7 zákona o PZP), podľa ktorej Slovenská poisťovňa, a. s., prevedie do 31. decembra 2001 na osobitný účet kancelárie zodpovedajúce finančné prostriedky a Ministerstvo vnútra SR databázu vozidiel.

15. Odvolací súd vyslovil názor, že rozhodujúci je okamih vzniku škody a nie škodná udalosť, pretože škoda vznikla až 1.1.2002, nemohla povinnosť žalovanej 1/ prejsť na kanceláriu. Tento názor však nemá oporu v právnej úprave. Ustanovenie § 28 ods. 3 zákona o PZP výslovne stanovuje, že práva a povinnosti Slovenskej poisťovne, a. s., vzniknuté zo zákonného poistenia prechádzajú 1. januára 2002 na kanceláriu. Nestanovuje, že ide len o práva a povinnosti vzniknuté pred týmto dátumom. Zákon v ustanovení § 28 ods. 2 určuje, že aj nároky na náhradu škody vzniknuté zo zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla do 31. decembra 2001 sa spravujú podľa doterajších právnych predpisov. Výklad prechodných ustanovení odvolacieho súdu by zakladal dvojkoľajnosť a dvojaký režim pre delčie nároky z totožnej škodovej udalosti, pretože ich riešenia by zveroval rôznym subjektom, pričom škody vzniknuté prv by riešil nový subjekt - kanceláriu a škody vzniknuté neskôr by riešil právny nástupca pôvodného poisťiteľa. Takýto výklad ale nevyplýva ani z dikcie samotného zákona o PZP ani z jeho účelu, ktorý smeroval k zavedeniu nového systému poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

16. Z uvedeného vyplýva, že dovolanie je prípustné a zároveň dôvodné, rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení otázky pasívnej vecnej legitímácie žalovaného 1/, a preto dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v prvom, druhom a štvrtom výroku (ako výrok súvisiaci) a len vo vzťahu k žalovanému 1/ zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátil v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie. Keďže žalovanému 1/ nesvedčí legitímácia v spore, dovolací súd sa už nezaoberal druhou v poradí nastolenou otázkou týkajúcou sa výšky náhrady škody.“

13. Po čiastočnom zrušení rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 24Co/127/2017 - 288 zo dňa 29.11.2018 dovolacím súdom bolo úlohou tunajšieho súdu opätovne prejednať a rozhodnúť o odvolaní žalovaného v 1. rade proti rozsudku Okresného súdu Poprad č. k.: 20C/89/2012-240 zo dňa 10.03.2017, a to v zmysle záverov dovolacieho súdu.

14. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) v zmysle zásad uvedených v § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu

predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného v 1. rade je dôvodné.

15. Žalobca sa svojou žalobou domáhal voči žalovanému v 1. rade (Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s.) a voči žalovanému v 2. rade (D. R. - vinníkovi dopravnej nehody) náhrady bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia s súvislosťou s poškodením zdravia, ktoré utrpel pri dopravnej nehode, ku ktorej došlo dňa 05.08.1995 asi o 14.55 hod.

16. Súd prvej inštancie považoval žalobu žalobcu za dôvodnú, a preto žalovaným v 1. a 2. rade uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 82.025,- € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne od 24.04.2012 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

17. Žalovaný v 2. rade správnosť a dôvodnosť záverov súdu prvej inštancie nenamietal a ani nijako nespochybnil, namietal ich len žalovaný v 1. rade, ktorého nosnou argumentáciou bolo nedostatok pasívnej vecnej legitímácie v dôsledku čoho sa dožadoval zamietnutia žaloby.

18. Úvodom odvolací súd zdôrazňuje, že vo svojom predchádzajúcom rozsudku dospel k záveru, že námietky žalovaného v 1. rade o nedostatku jeho pasívnej vecnej legitímácie nie sú dôvodné, a preto závery súdu prvej inštancie, ktorý považoval žalobu za opodstatnenú aj vo vzťahu k žalovanému v 2. rade, považoval za vecne správne.

19. Avšak, Najvyšší súd SR sa v uznesení sp. zn. 5Cdo/18/2020 zo dňa 31.03.2022 nestotožnil so závermi odvolacieho súdu a vyslovil, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení otázky pasívnej vecnej legitímácie žalovaného 1. rade, poukazujúc aj na ďalšie svoje rozhodnutia, napr. rozhodnutie so sp. zn. 2Cdo/202/2004, sp. zn. 3Cdo/69/2007, 2MCdo/4/2007, sp. zn. 3Cdo/38/2005.

20. Podľa § 455 CSP: „Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu.“

21. Vzhľadom na vyššie uvedené závery dovolacieho súdu ako aj ust. § 455 CSP, odvolaciemu súdu neostávalo iné ako uzavrieť, že námietky žalovaného v 1. rade o nedostatku jeho pasívnej vecnej legitímácie sú dôvodné.

22. V kontexte uvedené tak odvolací súd, viazaný právnym názorom dovolacieho súdu, postupom podľa ust. § 388 CSP zmenil rozsudok vo vyhovujúcom výroku a žalobu voči žalovanému v 1. rade zamietol.

23. Podľa ust. § 396 ods 2 CSP: „Ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.“

24. Podľa § 453 ods. 3 CSP: „Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania.“

25. Podľa § 255 ods. 1 CSP: „Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.“

26. Podľa § 257 CSP: „Výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.“

27. Vo vzťahu k aplikácii ust. § 257 CSP, odvolací súd uvádza, že toto ustanovenie predstavuje výnimku pri rozhodovaní o trovách konania. Účelom tohto ustanovenia je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolútného práva. Je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kauzistický, aby postihol celú rozmanitosť života, právo sa dotvára sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynuli z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Civilný sporový poriadok

vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa.

28. Zo slovného znenia vyššie uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že ide o ustanovenie výnimočné, ktoré má súdu umožniť, aby pri rozhodovaní o náhrade trov konania mohol prihliadnuť k zvláštnostiam jednotlivých konkrétnych prípadov a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdości. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci.

29. Ustanovenie § 257 CSP preto nemožno vykladať tak, že možno kedykoľvek bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade trov konania nepriznať náhradu trov úspešnej strane konania; vždy musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený.

30. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa je potrebné prihliadať v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých strán konania a je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale je nutné zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného účastníka. Významnými z hľadiska aplikácie § 257 CSP sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj strán v priebehu konania a pod.

31. Zákon explicitne nevypočítava, ktoré okolnosti sú relevantné do takej miery, že môžu predstavovať dôvod na nepriznanie náhrady trov konania. Judikatúra považuje za nepostačujúci na aplikáciu § 257 CSP len všeobecný záver hodnotiaci dopad rozhodnutia o určitom druhu nároku (porov. R 34/1982, R 23/1989).

32. Odvolací súd prihliadol nielen na majetkové pomery žalobcu, ale na celkovú jeho situáciu, ktorá bola v priebehu doterajšieho konania preukázaná, t. j. poškodenie zdravia žalobcu, ktorý utrpel rôznorodé rozsiahle a progredujúce poranenie vo veku XX rokov, čo malo veľký vplyv na jeho ďalší život, životné ciele a výrazným spôsobom zasiahlo aj do ekonomickej nezávislosti žalobcu, ktorého možnosť uplatniť sa na trhu práce, sa podstatným spôsobom zúžila, ba až úplne vylúčila. Odvolací súd rovnako prihliadol aj na majetkové pomery žalovaného v 1. rade, ktorý je poisťovníkou s viac ako tridsaťročnou históriou na slovenskom finančnom trhu. Z verejne dostupných informácií (www.finstat.sk) mal odvolací súd za preukázané, že zisk žalovaného v 1. rade od roku 2018 do roku 2022 vzrástol zo sumy 76,26 mil. eur na 119 mil. eur. So zreteľom na uvedené, odvolací súd považoval za dôvodné vo vzťahu k trovám konania aplikovať výnimočné ustanovenie § 257 CSP.

33. O trovách celého konania (prvoinštančného, odvolacieho aj dovolacieho konania) odvolací súd rozhodol tak, že žalovanému v 1. rade vo vzťahu k žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

34. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

: Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolať musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).